

Fan Mallorca Shopping, o un altre no-lloc

ACTUALITZADA EL 22/06/2016 19:30

No sabia de l'existència del meridià de París fins fa poc més de dos mesos, quan va arribar un llibre de Lluís Calvo a la nostra llibreria ('El Meridià de París', Edicions Poncianes, 2016). Vaig descobrir que el meridià en qüestió es va prendre el 1667 com a referència mundial geogràfica fins que el 1884, a la Conferència Internacional de Washington, el meridià de Greenwich guanyà la votació. I ara, com tothom sap, el meridià passa per Londres i no per París. Se'm feia totalment desconeguda, també, l'existència de la figura de Francesc Aragó, nascut a Estagell (comarca del Rosselló), un dels responsables que el meridià tengués un traçat definit i el qual va recórrer diversos indrets dels Països Catalans per fer aquesta tasca. De fet, la guerra napoleònica, el 1808, el va agafar a Mallorca. Concretament a la Mola de s'Esclop, mesurant l'arc del meridià entre Catalunya i les Illes. Es va escampar el rumor que era un delator que volia facilitar l'arribada de l'exèrcit francès i, malgrat el seu català perfecte acompanyat d'una molt bona imitació de l'accent mallorquí per fer-se passar per autòcton, va acabar tancat al castell de Bellver després d'abandonar la seva barraca, coneguda ara com la Caseta de n'Aragó. I el meridià no passa exactament per aquí, sinó que travessa tímidament l'illa Dragonera.

Al llibre, l'autor fa un repàs d'indrets i esdeveniments des de Dunkerque fins a la Dragonera: ens parla de París, però també de Concas i l'abadia romànica de Santa Fe, els càtars i els vitralls abstractes de Soulages. Parla de Walter Benjamin i també hi apareixen Tiqqun, Zizek i Goethe. El comte Arnau de Maragall, Godard i l'exili republicà pel Coll d'Ares de Joan Sales i Pere Calders, però també el mètode Vauban i la frontera de ferro. Fins i tot parla de la Roca Village (a la comarca del Vallès Occidental) i el model que representa, l'AP-7 i la infrarealitat. El viatge acaba amb la idea que Europa s'enfonsa a la mar, la mateixa que veu com milers de persones s'hi han ofegat i s'hi ofeguen dia rere dia per unes polítiques inhumanes i profundament racistes.

Però tornant a la Roca Village, que en aquest cas podria ser el nostre Festival Park, Calvo ens convida a reflexionar sobre com aquests centres comercials han esdevengut imitacions de ciutats amb els seus carrers i les seves places per fer-nos sentir com si fóssim a ca nostra... I a ca nostra ens hi podem passar el dia perfectament, és clar, que és el que fa moltíssima gent cada cap de setmana. Un no-lloc on no hi ha espai per als imprevistos ni per a l'espontaneïtat, perquè al final és una imitació d'unes ciutats que, alhora, cada vegada són més falses i higienitzades de qualsevol rastre de dissidència, sigui del caire que sigui. També ens fa endinsar-nos en el concepte de l'outlet i la marca: ara l'important ja no és que sigui d'aquesta temporada o de la

darrera col·lecció; ara, allò que importa és poder dir -(de)mostrar- que tens una bossa d'aquella' marca. El fetitxisme de la mercaderia de Debord i la mercantilització de les activitats culturals que s'hi duen a terme. També les relacions humanes esdevenen mercaderia, per allò d'"alimentar les emocions a cop de targeta de crèdit".

A Mallorca hi haurem de sumar un nou no-lloc on podrem analitzar en persona els efectes d'aquest model: S'Estada o Fan Mallorca Shopping, de 170.000 m² -amb vuit sales de cinema, 120 locals comercials i 2.500 places d'aparcament- projectats on abans hi havia el mític Continente i el restaurant Gofy, uns aficionats devora el flamant nou centre comercial més gran de Mallorca. I no, les botigues que hi obriran no són diferents de les que hi pugui haver a Palma o a Barcelona. Hi vendran la mateixa roba repetida, els mateixos ordinadors i electrodomèstics i hi projectaran les mateixes pel·lícules. La llàstima és que molta gent s'estimarà més alimentar aquest model que alimentar les seves quotidianitats de realitat i no de la seva infraversió.